

LIBRIS

We know
books

O
POVESTE
GRIMMINALĂ
ADAM GIDWITZ

Traducere din engleză
de Florin Bican

ARTHUR

Johannes cel Credincios	10
Hänsel și Gretel	35
Cele șapte rândunici	46
Frate și soră	63
Un zâmbet roșu ca sângele	76
Cele trei fire de păr de aur	105
Hänsel și Gretel și regatul năruit	149
Hänsel și Gretel și dragonul	174
Hänsel și Gretel și părinții lor	208

Odată ca niciodată, toate poveștile erau de groază.

Gata, am înțeles. Nu mă credeți. Și aveți dreptate. Până acum câțiva ani, nici eu n-aș fi crezut. Fetițe cu scufițe roșii care țopăie prin pădure? De groază? N-aș prea crede.

Dar am început să le citesc. Pe cele ADEVĂRATE. Pe alea din cartea legată în pânză prăfuită și ascunsă hăt, într-un colț uitat al bibliotecii. Poveștile alea sunt ceva mai întunecate. Acolo nu prea găsești fetițe cu scufițe roșii.

Numai una. Și pe aia chiar o mănâncă lupul.

Atunci de ce toate poveștile pe care le-ați auzit sunt plicticoase de te doare mintea? Știți și voi care-i faza cu poveștile. Cineva spune o poveste. Apoi altcineva o spune mai departe și povestea se schimbă. O mai spune și altcineva și iar se schimbă. Apoi, cineva i-o povestește copilului său și lasă

deoparte toate... cum să le zic, toate momentele de groază... și te trezești cu o poveste despre o fetiță drăgălașă cu scufiță roșie pe cap, care țopăie prin pădure în drum spre bunicuța, să-i ducă prăjiturile. Și de plictiseală te prăbușești fără simțire la podea.

Dar adevăratele povești ale Fraților Grimm nu sunt deloc așa.

Gândiți-vă, de pildă, la *Hänsel și Gretel*. Doi copii lacomi încearcă să mănânce căsuța unei vrăjitoare. Atunci vrăjitoarei îi vine ideea să-i gătească frumos și să-i mănânce ea pe ei. Ceea ce mie mi se pare corect. Dar, înainte de a-și vedea dus la bun sfârșit planul (absolut rezonabil), copiii o încuie în propriul ei cuptor și-o coc până-și dă duhul.

Ceea ce, trebuie să recunoașteți, e tare de tot.

Numai că – și aici e clenciul – asta nu-i adevărata poveste cu Hänsel și Gretel.

Vedeți voi, mai există un fir al poveștii în basmele Fraților Grimm. E o poveste care șerpuiește prin cărțoiul ăla muced și misterios ca o dâră de firimituri prin pădure. Apare în cărți de care voi poate n-ați auzit niciodată, cum ar fi *Johannes cel Credincios* sau *Frate și soră*. Dar și în cele de care sigur ați auzit – *Hänsel și Gretel*, de pildă.

Este o poveste despre doi copii – o fetiță pe nume Gretel și un băiețel pe nume Hänsel – care

umblă printr-o pădure fermecată și înspăimântătoare. Este o poveste cu doi copii care încearcă să facă ceva și mai întâi nu reușesc, dar apoi reușesc. Este povestea unor copii care deslușesc înțelesul lumii.

Înainte să continui, vreau să vă previn: poveștile Fraților Grimm – cele care n-au fost modificate pentru cei mici – nu sunt deloc drăguțe. Sunt violente și sângeroase. Și ce-o să auziți acum, povestea adevărată din *Basmelor* Fraților Grimm, este mai violentă și mai sângeroasă decât v-ați putea imagina.

Nu glumesc.

Așa că, dacă genul ăsta de povești vă sperie, poate ar fi cazul să vă opriți aici. Vedeți voi, ținutul Grimm poate fi unul destul de necruțător.

El însă merită explorat. Pentru că și în viață, în cele mai întunecate cotloane, descoperi frumusețea cea mai strălucitoare și înțelepciunea cea mai luminoasă.

Și, desigur, cel mai mult sânge.

A fost odată ca niciodată, în regatul Grimm, un rege bătrân, care zăcea pe patul de moarte. Era bunicul lui Hänsel și al lui Gretel – dar el nu știa încă acest lucru, pentru că, la acea vreme, nici Hänsel și nici Gretel nu se născuseră.

Stați puțin.

Știu ce vă trece prin cap.

Îmi este și mie foarte clar că nimeni nu vrea să audă o poveste care se petrece înainte de apariția personajelor principale. Poveștile astea sunt plicticoase, pentru că toate se termină exact la fel – cu apariția personajelor principale.

Dar nu vă faceți griji. Povestea asta nu seamănă cu niciuna dintre poveștile pe care le-ați mai auzit.

Pentru că Hänsel și Gretel nu apar doar la sfârșitul poveștii.

M-am gândit că v-ar plăcea să știți...

Bătrânul rege știa că în curând avea să părăsească această lume, așa că l-a chemat pe cel mai bătrân și mai credincios sfetnic al său. Numele sfetnicului era Johannes. Dar, pentru că îi slujise și pe tatăl regelui, și pe tatăl tatălui acestuia, și pe tatăl tatălui tatălui acestuia cu multă credință, toți îi spuneau Johannes cel Credincios.

Johannes a pășit înăuntru, clătinându-se pe picioarele îndoite ca niște paranteze sub povara cocoșei pe care o purta în spate și privind șui cu singurul său ochi zdravăn. Nasul prelung adulme-ca aerul. Gura îi era crâmpoțită peste cele două cioturi de dinți care-i mai rămăseseră. Dar, în ciuda aspectului său respingător, la apariția lui, regele zâmbi și zise, trăgându-l mai aproape:

— Johannes, ai venit...

Cu glas stins, regele continuă.

— Eu voi muri curând. Dar, înainte să mă prăpădesc, făgăduiește-mi două lucruri. Mai întâi, făgăduiește-mi că-i vei fi la fel de credincios fiului meu, cum mi-ai fost mie.

Fără să șovăie, Johannes îi făgădui.

— Apoi, făgăduiește-mi că-i vei arăta întreaga moștenire pe care i-o las – castelul, tezaurul și tot acest ținut binecuvântat – *în afară de* o singură încăpere. Să nu care cumva să-l duci în odaia unde se află zugrăvit chipul Prințesei de Aur. Căci, dacă-i vede chipul, se va îndrăgosti nebunește de ea. Și mă tem că-l va costa viața.

Regele își încleștă degetele pe mâna lui Johannes.
— Făgăduiește-mi!

Din nou, Johannes îi făgădui. În clipa aceea, îngrijorarea ce brăzda chipul regelui se risipi și acesta își dădu ultima suflare.

Nu după multă vreme, prințul fu încoronat rege, în locul tatălui său. Întreg regatul îl sărbătorește cu parade militare, discursuri și serbări. Dar când, într-un târziu, petrecerile se încheie, Johannes se așeză la sfat cu tânărul rege.

Mai întâi, Johannes îi înșirui toate îndatoririle ce-i reveneau ca moștenitor al tronului. Tânărul rege se străduia din răputeri să nu adoarmă.

Apoi îi vorbi despre cum tatăl său, bătrânul rege, îi ceruse să-i arate tânărului moștenitor întreaga sa moștenire – castelul, tezaurul și tot acel ținut binecuvântat. Auzind cuvântul „tezaur“, tânărul rege se luminează la față. Nu pentru că ar fi fost lacom.

Doar pentru că noțiunea de tezaur i se părea interesantă.

În cele din urmă, Johannes încercă să-i explice tânărului rege rolul pe care îl avea el la curte.

— L-am slujit și pe tatăl regelui, și pe tatăl tatălui său și, mai înainte, pe tatăl tatălui tatălui său, spuse sfetnicul.

Tânărul rege începu să socotească pe degete cum un asemenea lucru ar fi fost cu putință, dar, până să apuce el să ajungă prea departe, Johannes deja trecuse la altceva.

— Mi se spune Johannes cel Credincios pentru că mi-am închinat viața regilor ținutului Grimm. Să-i ajut. Să-i sfătuiesc. Să-i susțin.

— Să-i susții? se miră tânărul rege.

— Nu. Să-i *sus-țin*. În înțelesul străvechi al cuvântului. Să-i țin sus, adică. Să-i sprijin. Să le țin poverile și necazurile sus, pe umerii mei.

Tânărul rege cugetă la acestea.

— Așadar mă vei *sus-ține* și pe mine? a întrebat el.

— Întocmai.

— Orice-ar fi?

— Indiferent de situație. Asta înseamnă să fii credincios.

— Atunci nădăjduiesc că mă vei *sus-ține* dacă-ți spun că toate astea m-au plictisit de moarte și acum aș dori să văd tezaurul.

Și cu aceasta, tânărul rege se ridică în picioare.

Johannes cel Credincios clătină din cap și oftă.

Cercetară fiecare colțișor al castelului – pivnițele care adăposteau tezaurul, turnurile și fiecare odaie. Adică fiecare odaie mai puțin una. O singură odaie a rămas încuiată, ori de câte ori au trecut prin fața ei.

Acum, tânărul rege nu era nici el prost. A băgat de seamă acest amănunt. Și a întrebat:

— Cum se face, Johannes, că îmi arăți toate încăperile din palat numai pe *aceasta* nu?

Johannes se uită chiorâș la el cu singurul lui ochi zdravăn și rânji din colțurile gurii sale crâmpoțite, în care nu-i mai rămăseseră decât două cioturi de dinți. Apoi spuse:

— Tatăl tău mi-a cerut să nu vă arăt acea încăpere, Înălțimea Voastră. Se temea că v-ar putea costa viața.

Îmi cer scuze. Va trebui să mă opresc o clipă. Nu știu la ce vă gândiți în momentul ăsta, dar eu, când am ajuns prima oară la scena asta, mi-am zis: „Ce-i cu el, a înnebunit?”

Poate că știți cum sunt tinerii, sau poate că nu. Eu unul, pentru că odată ca niciodată m-am numărat și eu printre ei, știu câte ceva despre tineri. Și unul dintre lucrurile pe care le știu este că, dacă nu vrei să

facă un lucru, de pildă să intre într-o încăpere unde se află portretul unei prințese insuportabil de frumoase, cam cel mai rău lucru pe care l-ai putea spune este „Mă tem că te-ar putea costa viața“. Pentru că atunci tânărul cu pricina nu va voi să facă decât acel lucru.

Cum de nu s-a gândit Johannes să-i spună altceva? De pildă: „E o debara. Da' de ce mă-ntrebi? Vrei să vizitezi debaraua?“ Sau: „E o ușă falsă, prostuțule. De decor.“ Sau, de ce nu? „E toaleta doamnelor, Maiestate. Nu-i bine să-ți bagi nasul acolo.“

După mine, oricare dintre aceste răspunsuri l-ar fi mulțumit cu prisosință pe tânărul rege.

Da' vezi că el n-a zis nimic de felul ăsta. Căci, dac-ar fi zis, niciuna dintre cumplitele și sângeroasele întâmplări care urmează nu s-ar fi petrecut.

(Deși, drept să spun, în cazul de față mă bucur că a spus adevărul.)

— Să mă coste viața?! rosti tânărul rege, scuturând semeț din cap. Prostii!

Ceru să i se descuie încăperea. Apoi insistă. Dar Johannes refuză. Apoi porunci. Johannes continuă să refuze. Apoi se dădu cu fundul de pământ și făcu urât, ceea ce era cât se poate de nepotrivit pentru un tânăr de vârsta regelui. În cele din urmă, Johannes cel Credincios își dădu seama că nu prea

avea ce face. Așa că, schimonosindu-și chipul bătrân și diform într-o strâmbătură prin care-și exprima resemnarea, descuie ușa și o dădu la perete.

Regele năvăli în cameră. Acolo se trezi în fața celui mai frumos portret al celei mai frumoase femei pe care o văzuse în viața lui. Părul ei părea tors dintr-un caier de aur pur. Ochii ei scăpărau asemenea mării într-o zi cu soare. Dar, cu toate astea, pe buzele ei stăruia o umbră de tristețe și de singurătate.

Tânărul regele o privi doar o dată și se prăbuși fără simțire la podea.

Mai târziu, în camera lui, își reveni. Johannes își făcea de lucru în jurul patului.

— Cine e ființa aceea radioasă ca un înger? întrebă regele.

— Acea, Înălțimea Voastră, este Prințesa de Aur, îi răspunse Johannes.

— E cea mai frumoasă femeie din lume, spuse tânărul rege.

Iar Johannes îi răspunse:

— Da, așa e.

— Și, cu toate astea, părea tristă. De ce oare? Johannes trase aer adânc și spuse: